

Predmet C-252/21

Zahtjev za prethodnu odluku

Datum podnošenja:

22. travnja 2021.

Sud koji je uputio zahtjev:

Oberlandesgericht Düsseldorf (Njemačka)

Datum odluke kojom se upućuje zahtjev:

24. ožujka 2021.

Žalitelji:

Facebook Inc.

Facebook Ireland Ltd.

Facebook Deutschland GmbH

Druga stranka u žalbenom postupku:

Bundeskartellamt

**OBERLANDESGERICHT DÜSSELDORF (VISOKI ZEMALJSKI SUD U
DÜSSELDORFU, NJEMAČKA)**

RJEŠENJE

[*omissis*]

U upravnom predmetu koji se odnosi na zaštitu tržišnog natjecanja

1. **Facebook Inc.**, [*omissis*] SAD,

2. **Facebook Ireland Ltd.**, [omissis] Irska,
3. **Facebook Deutschland GmbH**, [omissis] Hamburg,

žalitelji,

[omissis]

protiv

Bundeskartellamta (Savezni ured za zaštitu tržišnog natjecanja, Njemačka),
[omissis] Bonn,

druge stranke u žalbenom postupku,

uz sudjelovanje:

Verbraucherzentrale Bundesverband e. V., [omissis] Berlin,

intervenijent,

[omissis] **[orig. str. 2.]**

1. vijeće za tržišno natjecanje Oberlandesgerichta Düsseldorf (Visoki zemaljski sud u Düsseldorfu)

nakon rasprave održane 24. ožujka 2021.

[omissis]

riješio je:

I.

Postupak se prekida.

II.

Radi tumačenja Uredbe (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (u daljnjem tekstu: Opća uredba o zaštiti podataka) i radi tumačenja članka 4. stavka 3. UEU-a Sudu Europske unije upućuju se sljedeća prethodna pitanja:

1.

(a) Je li u skladu s člankom 51. i sljedećim člancima Opće uredbe o zaštiti podataka ako nacionalno tijelo države članice nadležno za tržišno natjecanje, kao što je Savezni ured za zaštitu tržišnog natjecanja, koje nije nadzorno

tijelo u smislu članka 51. i sljedećih članaka Opće uredbe o zaštiti podataka, u situaciji u kojoj poduzetnik sa sjedištem izvan Europske unije u navedenoj državi članici ima poslovni nastan, kojim se u području oglašavanja, komunikacije i odnosa s javnošću podupire glavni poslovni nastan tog poduzetnika smješten u drugoj državi članici i koji snosi isključivu odgovornost za obradu osobnih podataka za cijelo područje Europske unije, u okviru nadzora zlouporabe u području prava tržišnog natjecanja utvrdi da se ugovornim uvjetima glavnog poslovnog nastana koji se odnose na obradu podataka i provedbu tih uvjeta povređuje Opća uredba o zaštiti podataka i ako to tijelo naloži prestanak te povrede?

(b) U slučaju potvrdnog odgovora: je li to u skladu s člankom 4. stavkom 3. UEU-a ako istodobno vodeće nadzorno tijelo u državi članici glavnog poslovnog nastana u **[orig. str. 3.]** smislu članka 56. stavka 1. Opće uredbe o zaštiti podataka provodi postupak ispitivanja u pogledu ugovornih uvjeta tog glavnog poslovnog nastana koji se odnose na obradu podataka?

Ako je odgovor na prvo pitanje potvrđan:

2.

(a) Je li prilikom prikupljanja i/ili povezivanja i/ili uporabe riječ o obradi osjetljivih podataka u smislu odredbe članka 9. stavka 1. Opće uredbe o zaštiti podataka u slučaju kad internetski korisnik samo posjećuje internetske stranice ili aplikacije koje su povezane s kriterijima iz tog članka 9., kao što su aplikacije za upoznavanje, stranice za pronalazak istospolnih partnera, internetske stranice političkih stranaka, internetske stranice sa zdravstvenim sadržajima, ili kad ondje unosi i podatke, primjerice prilikom registracije ili narudžbi, a drugo društvo kao što je *Facebook Ireland* preko sučelja koja sadržavaju internetske stranice i aplikacije, kao što je „*Facebook Business Tools*”, ili preko kolačića odnosno slične tehnologije za pohranu omogućene na računalu ili prijenosnoj terminalnoj opremi internetskog korisnika prikuplja podatke o tome da korisnik posjećuje te internetske stranice i aplikacije i o tome da je ondje izvršio unos, povezuje ih s podacima korisničkog računa na internetskoj stranici *Facebook.com* te ih upotrebljava?

(b) U slučaju potvrdnog odgovora: predstavlja li posjećivanje tih internetskih stranica i aplikacija i/ili unos podataka i/ili upotreba opcije („dodaci za društvene mreže” (*plugins*) kao što su opcije „Sviđa mi se”, „Podijeli” ili „Prijava na *Facebook*” odnosno „*Account Kit*”) koje se nalaze na tim internetskim stranicama ili aplikacijama pružatelja kao što je *Facebook Ireland* očito objavljivanje podataka o posjećivanju kao takvo i/ili o podacima koje je unio korisnik u smislu članka 9. stavka 2. točke (e) Opće uredbe o zaštiti podataka?

3.

Može li se društvo kao što je *Facebook Ireland*, koje upravlja digitalnom društvenom mrežom koja se financira oglašavanjem i u svojim uvjetima uporabe nudi personalizaciju sadržaja i oglasa, mrežnu sigurnost, poboljšanje proizvoda te dosljednu i nesmetanu uporabu svih proizvoda u vlasništvu koncerna, pozvati na opravdanje koje se temelji na nužnosti izvršenja ugovora u skladu s člankom 6. stavkom 1. točkom (b) Opće uredbe o zaštiti podataka ili na ostvarivanju legitimnih interesa u skladu s člankom 6. stavkom 1. točkom (f) Opće uredbe o zaštiti podataka ako u te svrhe prikuplja podatke iz drugih usluga koje koncern pruža te **[orig. str. 4.]** iz trećih internetskih stranica i aplikacija preko sučelja koja one sadržavaju, kao što je „*Facebook Business Tools*”, ili preko kolačića odnosno slične tehnologije za pohranu omogućene na računalu ili prijenosnoj terminalnoj opremi internetskog korisnika i te podatke povezuje s korisničkim računom na internetskoj stranici *Facebook.com* te ih upotrebljava?

4.

Mogu li u takvom slučaju također

– maloljetnost korisnika za personalizaciju sadržaja i oglasa, poboljšanje proizvoda, mrežna sigurnost i komunikacija s korisnikom koja nema marketinšku svrhu;

– omogućavanje mjerenja, analiza i drugih usluga koje društvo nudi oglašivačima, razvojnim i ostalim partnerima, kako bi oni mogli ocijeniti i poboljšati svoje usluge;

– omogućavanje komunikacije s korisnikom koja ima marketinšku svrhu, kako bi poduzetnik mogao poboljšati svoje proizvode i provesti izravni marketing;

– istraživanje i inovacije u socijalne svrhe s ciljem promicanja tehnoloških znanja odnosno znanstvenog shvaćanja u pogledu važnih socijalnih pitanja i radi postizanja pozitivnog utjecaja na društvo i svijet;

– informacije tijela nadležnih za kazneni progon i za izvršenje te odgovor na pravne upite s ciljem sprečavanja, otkrivanja i progona kaznenih djela, neovlaštenog korištenja, povreda uvjeta uporabe i smjernica te drugih štetnih postupanja;

predstavljati legitimne interese u smislu članka 6. stavka 1. točke (f) Opće uredbe o zaštiti podataka ako poduzetnik u te svrhe prikuplja podatke iz drugih usluga koje koncern pruža te iz trećih internetskih stranica i aplikacija preko sučelja koja one sadržavaju, kao što je „*Facebook Business Tools*”, ili preko kolačića odnosno slične tehnologije za pohranu omogućene na računalu ili prijenosnoj terminalnoj opremi internetskog korisnika i te podatke povezuje s korisničkim računom na internetskoj stranici *Facebook.com* te ih upotrebljava?

5.

Može li u takvom slučaju prikupljanje podataka iz drugih usluga koje koncern pruža i iz trećih internetskih stranica i aplikacija preko sučelja koja one sadržavaju, kao što je „Facebook Business Tools”, ili preko kolačića odnosno slične tehnologije za pohranu omogućene na računalo ili prijenosnoj terminalnoj opremi internetskog korisnika, povezivanje tih podataka s korisničkim računom na internetskoj stranici *Facebook.com* te njihova uporaba ili uporaba podataka koji su već [orig. str. 5.] na drugi način zakonito prikupljeni i povezani, u pojedinačnom slučaju biti opravdano i na temelju članka 6. stavka 1. točaka (c), (d) i (e) Opće uredbe o zaštiti podataka, kako bi se primjerice odgovorilo na pravno valjani upit koji se odnosi na određene podatke (točka (c)), kako bi se spriječilo štetno postupanje i promicala sigurnost (točka (d)) ili radi istraživanja u korist društva i radi promicanja zaštite, integriteta i sigurnosti (točka (e))?

6.

Može li se poduzetniku u vladajućem položaju kao što je *Facebook Ireland* dati valjana privola u smislu članka 6. stavka 1. točke (a) i članka 9. stavka 2. točke (a) Opće uredbe o zaštiti podataka, koja je dobrovoljna osobito u skladu s člankom 4. točkom 11. Opće uredbe o zaštiti podataka?

Ako je odgovor na prvo pitanje niječan:

7.

(a) Može li nacionalno tijelo države članice nadležno za tržišno natjecanje, kao što je Savezni ured za zaštitu tržišnog natjecanja, koje nije nadzorno tijelo u smislu članka 51. i sljedećih članaka Opće uredbe o zaštiti podataka i koje ispituje povredu poduzetnika u vladajućem položaju protiv zabrane zlouporabe u području prava tržišnog natjecanja, a koja se ne sastoji od činjenice da njegovi uvjeti obrade podataka i provedba tih uvjeta predstavljaju povredu Opće uredbe o zaštiti podataka, primjerice u okviru odvagivanja interesa utvrditi jesu li uvjeti obrade podataka tog poduzetnika i njihova provedba u skladu s Općom uredbom o zaštiti podataka?

(b) U slučaju potvrdnog odgovora: vrijedi li to s obzirom na članak 4. stavak 3. UEU-a i u slučaju kad vodeće nadzorno tijelo koje je nadležno na temelju članka 56. stavka 1. Opće uredbe o zaštiti podataka istodobno provodi postupak ispitivanja u pogledu uvjeta obrade podataka tog poduzetnika?

Ako je odgovor na sedmo pitanje potvrđan, valja odgovoriti na pitanja 3. do 5. s obzirom na podatke prikupljene u okviru uporabe *Instagrama* koji je također usluga koju pruža taj koncern. [orig. str. 6.]

O b r a z l o ž e n j e

I.

Žalitelj naveden pod brojem 2 (u daljnjem tekstu također: *Facebook Ireland*) upravlja digitalnom društvenom mrežom *Facebook.com* u Europi, koja je besplatna za privatne korisnike. Žalitelj pod brojem 1 njegovo je društvo majka iz SAD-a. Žalitelj pod brojem 3 njemačko je sestrinsko društvo *Facebooka Ireland* te ga podupire u području oglašavanja, komunikacije i odnosa s javnošću (u daljnjem tekstu žalitelji se skupno nazivaju još i: *Facebook*).

Privatni korisnik na stranici *Facebook.com* može urediti osobnu *Facebook* stranicu preko koje može komunicirati s trećim osobama. Korisnik na svojoj *Facebook* stranici može, među ostalim, stavljati vlastite objave na „Newsfeed” (Novosti) i može odabrati dijeliti ih sa svojim prijateljima na *Facebooku* ili javno sa svim korisnicima društvene mreže, a na svojem prikazu novosti također može vidjeti objave svojih prijatelja na *Facebooku* ili drugih pružatelja sadržaja i društava aktivnih na stranici *Facebook.com* koje prati. Nadalje, na svojem prikazu novosti i na prikazu novosti svojih prijatelja na *Facebooku* može prikazivati sadržaje trećih internetskih stranica i aplikacija tako da na tim stranicama i aplikacijama klikne na opcije koje prikazuju dodatke za društvene mreže (osobito opcije „Sviđa mi se” i „Podijeli”). Opcijom „Prijava na *Facebook*” i „Account Kit” korisnik se samo s pomoću svojih podataka za registraciju na *Facebook* može prijaviti na treće internetske stranice i aplikacije ili ondje napraviti profil.

Facebook poduzetnicima nudi mogućnost da na svoje internetske stranice i aplikacije uključe opcije koje prikazuju dodatke za društvene mreže (osobito opcije „Sviđa mi se” i „Podijeli”) kao i opciju „Prijava na *Facebook*” i „Account Kit” uporabom sučelja pod nazivom „*Facebook Business Tools*” koja je *Facebook* unaprijed definirao. Ta sučelja podržavaju prosljeđivanje podataka o korisniku stranici *Facebook.com*, koje ne ovisi o tome upotrebljava li zaista korisnik internetske stranice ili aplikacije navedene opcije.

Facebook.com financira se internetskim oglašavanjem koje je prilagođeno pojedinačnom korisniku društvene mreže i koje ima za cilj korisniku prikazati reklame koje bi ga mogle zanimati na temelju njegovih potrošačkih navika, interesa, kupovne moći i životnih okolnosti. Zahvaljujući „upravitelju oglasa” oglašivači mogu odrediti željenu ciljnu skupinu i oglas prikazati korisnicima, usto mogu u kodiranom obliku proslijediti svoje [orig. str. 7.] popise klijenata *Facebooku* i dodatno poboljšati svoje oglase usporedbom podataka s društvene mreže. Drugim alatima za analizu i mjerenje (izvještaji o oglasima i „*Facebook Analytics*”) koje *Facebook* također nudi pod nazivom „*Facebook Business Tools*”, oglašivači mogu mjeriti uspjeh svojeg oglašavanja i analizirati vlastite mrežne usluge te dobiti ukupne statističke podatke o svojoj ciljnoj skupini. Do toga također dolazi integracijom sučelja („*Facebook Pixel*” ili „*SDK*”) koja prate ponašanje korisnika i na trećim internetskim stranicama i aplikacijama, neovisno o odgovarajućoj radnji korisnika.

Koncern *Facebook* osim te društvene mreže nudi i druge usluge, među njima i *Instagram* kojim u Europi također upravlja *Facebook Ireland* i koji se financira oglašavanjem te je besplatan za uporabu, a služi za „dijeljenje” fotografija i kratkih videoisječaka, *WhatsApp* kojim u Europi upravlja *WhatsApp Ireland Ltd.*, koji se ne financira oglašavanjem te je besplatan za uporabu, a služi za slanje i primanje raznih medija kao što su tekstualne poruke, slike, videi, kontakti, dokumenti, podaci o lokaciji te glasovne poruke i pozivi, i *Oculus* kojim u Europi upravlja drugo društvo kći *Facebook Technologies Ireland Ltd.* preko kojeg se prodaju softveri i naočale za virtualnu stvarnost. Do 13. ožujka 2020. *Facebook* je usto pružao uslugu *Masquerade* za obradu i „dijeljenje” fotografija.

Privatni korisnici u Europi klikom na opciju „Registracija” sklapaju ugovor o korištenju preko stranice *Facebook.com* i time istodobno prihvaćaju uvjete uporabe koje je odredio *Facebook Ireland*. U skladu s tim uvjetima, *Facebook Ireland* obrađuje osobne podatke u pogledu kojih se radi pojašnjenja osobito upućuje na smjernice o podacima i kolačićima koje je odredio *Facebook Ireland*. U skladu s tim smjernicama, *Facebook Ireland* prikuplja podatke o korisnicima i uređajima koji se odnose na aktivnost korisnika u okviru društvene mreže i izvan nje, te ih povezuje s računima dotičnih korisnika na internetskoj stranici *Facebook.com*. Aktivnost korisnika izvan društvene mreže odnosi se, s jedne strane, na posjećivanje trećih internetskih stranica i aplikacija, koje su preko programskog sučelja („*Facebook Business Tools*”) povezane s internetskom stranicom *Facebook.com* i, s druge strane, na uporabu drugih usluga koje *Facebook* pruža kao što su *Instagram*, *WhatsApp* i *Oculus*, s obzirom na koje se obrada podataka odvija „preko drugih *Facebookovih* društava i proizvoda”. [orig. str. 8.]

Na temelju članka 19. stavka 1. i članka 32. Gesetza gegen Wettbewerbsbeschränkungen (Zakon o suzbijanju ograničavanja tržišnog natjecanja, u daljnjem tekstu: GWB) Savezni ured za zaštitu tržišnog natjecanja zabranio je odlukom od 6. veljače 2019. žaliteljima i društvima koja su s njima povezana u skladu s člankom 36. stavkom 2. GWB-a da obrađuju podatke predviđene u uvjetima uporabe i da primjenjuju te uvjete te je naložio mjere za otklanjanje povrede. Zabrana se odnosi na primjenu uvjeta uporabe, uključujući njihovu konkretizaciju u smjernicama o podacima i kolačićima, na temelju kojih okolnost da se privatni korisnici s boravištem u Njemačkoj koriste mrežom *Facebook.com* ovisi o tome da *Facebook Ireland* može prikupljati podatke o korisnicima i uređajima na temelju uporabe usluga *Instagram*, *WhatsApp*, *Oculus* i *Masquerade* te posjećivanja trećih internetskih stranica ili aplikacija preko sučelja „*Facebook Business Tool*” a da za to nema privolu korisnika, povezivati te podatke s njihovim podacima sa stranice *Facebook.com* te ih upotrebljavati (točka 1. izreke odluke). Osim toga, Savezni ured za zaštitu tržišnog natjecanja zabranio je žaliteljima i društvima koja su s njima povezana u skladu s člankom 36. stavkom 2. GWB-a provedbu tih uvjeta primjenom stvarnih postupaka obrade podataka koje *Facebook Ireland* provodi na temelju smjernica o podacima i kolačićima (točka 2. izreke odluke) te je naložio žaliteljima i društvima koja su s njima povezana u skladu s člankom 36. stavkom 2. GWB-a da

prilagode uvjete uporabe i njihovu provedbu te da pritom izričito pojasne da se podaci o korisnicima i uređajima prikupljeni u okviru usluga *Instagram*, *WhatsApp*, *Oculus* i *Masquerade* kao i sučelja „*Facebook Business Tool*” ne prikupljaju ili da se ne prikupljaju a da za to ne postoji privola korisnika, da se ti podaci ne povezuju s korisničkim računom na stranici *Facebook.com* i da se ne upotrebljavaju (točka 3. izreke odluke). Konačno, u točki 4. izreke odluke Savezni ured pojasnio je da nije riječ o privoli korisnika ako se mogućnost korištenja stranicom *Facebook.com* uvjetuje davanjem privole.

Žalitelji su 11. veljače 2019. Oberlandesgerichtu Düsseldorf (Visoki zemaljski sud u Düsseldorfu) pravodobno i u propisanom obliku podnijeli žalbu protiv odluke Saveznog ureda za zaštitu tržišnog natjecanja.

Na inicijativu Europske komisije i nacionalnih udruga za zaštitu potrošača država članica, *Facebook Ireland* je 31. srpnja 2019. uveo nove uvjete uporabe koji su u biti bili istovjetni prethodnim uvjetima i u kojima se u točki 2. izričito upućivalo na to da korisnik umjesto plaćanja naknade za uporabu *Facebookovih* proizvoda pristaje na prikaz oglasa. Od 28. siječnja 2020. *Facebook* diljem svijeta nudi takozvanu opciju [**orig.** *Off-Facebook-Activity* (u daljnjem tekstu: OFA)]. Ona korisnicima *Facebooka* omogućuje uvid u sažetak informacija koje *Facebook* prikuplja u pogledu njihove aktivnosti na drugim internetskim stranicama i aplikacijama i da na zahtjev te podatke koji se odnose na prošlu i buduću aktivnost odvoje od svojeg računa na stranici *Facebook.com*.

II.

Odredbe njemačkog prava koje su relevantne za ocjenjivanje žalbenog postupka glase kako slijedi:

Članak 19. stavak 1. *GWB*-a u verziji koja je bila na snazi do 18. siječnja 2021.:

(1) Zabranjeno je da jedan poduzetnik ili više njih zloupotrebljavaju vladajući položaj.

Članak 19. stavak 1. *GWB*-a u verziji koja je na snazi od 19. siječnja 2021.:

(1) Zabranjeno je da jedan poduzetnik ili više njih zloupotrebljavaju vladajući položaj.

Članak 32. stavak 1. *GWB*-a:

(1) Tijelo nadležno za tržišno natjecanje može zahtijevati od poduzetnika ili udruženja poduzetnika da otklone povredu odredbe ovog dijela ili članka 101. odnosno članka 102. Ugovora o funkcioniranju Europske unije.

III.

Ishod žalbe koju je podnio *Facebook Ireland*, koja se, nakon što je obustavljena usluga *Masquerade* i nakon što je Savezni ured za zaštitu tržišnog natjecanja izjavio da se u tom pogledu više neće pozivati na prava koje proizlaze iz pobijane odluke, odnosi još samo na odluku u preostalom dijelu, ovisi o odgovoru na prethodna pitanja postavljena u izreci ovog rješenja. Stoga prije donošenja meritorne odluke o pravnom lijeku valja prekinuti postupak i u skladu s člankom 267. UFEU-a Sudu Europske unije uputiti zahtjev za prethodnu odluku.

1. Savezni ured za zaštitu tržišnog natjecanja najprije je svoj nalog na temelju članka 19. stavka 1. i članka 32. GWB-a obrazložio samo činjenicom da obrada podataka prikupljenih u okviru usluga koncerna, koje zasebno nudi *Facebook.com* i sučelja „*Facebook Business Tools*”, na način na koji se ta obrada utvrđuje i provodi u uvjetima uporabe, predstavlja zlorabu vladajućeg položaja na tržištu društvenih mreža namijenjenih privatnim korisnicima u Njemačkoj koja se očituje u zlouporabi uvjeta, na temelju općeg pravila iz članka 19. stavka 1. GWB-a [orig. str. 10.] jer se tom obradom podataka, kao rezultat tržišne moći, povređuje Opća uredba o zaštiti podataka, s obzirom na to da ne postoji dostatno opravdanje u skladu s člankom 6. stavkom 1. i člankom 9. stavkom 2. Opće uredbe o zaštiti podataka. Osim toga, zlouporaba ima učinak isključivanja na štetu konkurenata na tržištu društvenih mreža i na trećim tržištima. Dodatno odvagivanje interesa u području tržišnog natjecanja nije potrebno i ono bi, osim toga, dovelo do istog zaključka kao odvagivanje interesa u području zaštite podataka. Budući da za koncept zaštite koji se u njemačkoj sudskoj praksi razvio u opće pravilo iz članka 19. stavka 1. GWB-a u sudskoj praksi Unije i primjeni prava dosad nije postojao ekvivalent, odluka se temelji isključivo na članku 19. stavku 1. GWB-a koji je u tom pogledu stroži od članka 102. UFEU-a.

Dok nalog Saveznog ureda za zaštitu tržišnog natjecanja treba poništiti u dijelu u kojem je usmjeren protiv žalitelja koji se navode pod brojevima 1 i 3 te svih društava koja su s njima povezana u skladu s člankom 36. stavkom 2. GWB-a zato što potonja društva nisu sudjelovala u upravnom postupku i nisu dobila pravo na saslušanje i zato što taj nalog ne sadržava nikakva razmatranja o razlozima zbog kojih se on odnosi na žalitelje navedene pod brojevima 1 i 3, te se potrebna diskrecijska ovlast u skladu s člankom 32. stavkom 1. GWB-a ne može prvi put izvršiti u žalbenom postupku, vijeće u pogledu društva *Facebook Ireland* polazi od sljedećeg:

(a) na relevantnom tržištu ponude za digitalne društvene mreže za privatne korisnike, koje se, u skladu s neosporanim utvrđenjima Saveznog ureda za zaštitu tržišnog natjecanja, radi nadzora zlouporabe mrežnih učinaka koji uglavnom nastaju unutar Njemačke, može svesti na nacionalnu razinu, *Facebook Ireland* je u vladajućem položaju i stoga se na njega odnosi pravno pravilo iz članka 19. stavka 1. GWB-a;

(b) povreda Opće uredbe o zaštiti podataka do koje dolazi zbog uvjeta uporabe društva *Facebook Ireland* i provedbe tih uvjeta može predstavljati povredu uvjeta na štetu privatnih korisnika na temelju općeg pravila predviđenog člankom 19.

stavkom 1. GWB-a, s obzirom na to da se člankom 19. GWB-a, kao i člankom 102. UFEU-a, potrošače ne štiti samo neizravno od narušavanja uvjeta tržišnog natjecanja koje je povezano s tržišnom moći, nego ih se i izravno štiti od toga da ih iskorištava poduzetnik u vladajućem položaju a da pritom nisu relevantni učinci na strukturu tržišnog natjecanja (vidjeti presudu Suda od 15. ožujka 2007., C-95/04, t.106., juris, *British Airways*; presuda Bundesgerichtshofa (Savezni vrhovni sud, Njemačka), [orig. str. 11.] od 7. prosinca 2010., KZR 5/10, t. 55., juris, *Entega II*). Šteta koja je u području tržišnog natjecanja relevantna jest povreda slobode raspolaganja koju korisnici imaju u pogledu svojih osobnih podataka i koja je zaštićena Općom uredbom o zaštiti podataka. Usporedna analiza tržišta i uvećanje zbog relevantnog odstupanja od tržišne cijene u pogledu utvrđenih usporednih uvjeta, na način na koji se primjenjuju radi utvrđenja previsoke cijene koja predstavlja zlouporabu u smislu članka 19. stavka 2. GWB-a, ne provode se ako se prigovor postojanja zlouporabe odnosi na (relevantnu) povredu zakona (vidjeti presudu Bundesgerichtshofa (Savezni vrhovni sud) od 6. studenoga 2013., KZR 58/11, t. 66., juris, *VBL-Gegenwert I*). U tom slučaju nema mjesta ni za odvajanje interesa koje je i u okviru općeg pravila iz članka 19. stavka 1. GWB-a u načelu nužno (vidjeti presudu Bundesgerichtshofa (Savezni vrhovni sud) od 7. lipnja 2016., KZR 6/15, t. 48., juris, *Pechstein/International Skating Union* [ECLI:DE:BGH:2016:070616UKZR6.15.0]). Uzročna povezanost između zlouporabe i tržišne moći, koja je na temelju članka 19. stavka 1. GWB-a i članka 102. prve rečenice UFEU-a nužna (vidjeti presude Suda od 14. studenoga 1996., C-333/94, t. 27., juris, *Tetrapak* [ECLI:EU:C:1996:436]; od 14. veljače 1978., C-27/76, t. 248. do 257., juris, *United Brands* [ECLI:EU:C:1978:22]; rješenje Bundesgerichtshofa (Savezni vrhovni sud) od 23. lipnja 2020., KVR 69/19, t. 73. juris, *Facebook* [ECLI:DE:BGH:2020:230620BKVR69.19.0]), postojala bi, i to u smislu šire shvaćene uzročnosti ponašanja, zato što *Facebook Ireland* u slučaju učinkovitog tržišnog natjecanja logično ne bi zahtijevao uvjete koji se odnose na obradu podataka koja je nedopuštena na temelju Opće uredbe o zaštiti podataka, kao i u smislu uzročnosti ishoda jer korisnici, unatoč tomu što poduzetnici koji nemaju vladajući položaj mogu povrijediti Opću uredbu o zaštiti podataka, praktički nemaju nikakvu drugu mogućnost u slučaju kad povredu počini kvazimonopolističko društvo kao što je *Facebook Ireland* (vidjeti također presude od 5. listopada 1988., C-247/86, juris, *Alsatel* [ECLI:EU:C:1988:469] i od 27. ožujka 1974., C-127/73, juris, *BRT et Société belge* [ECLI:EU:C:1974:25], u kojima Sud Europske unije ne dovodi u pitanje povezanost između zlouporabe i tržišne moći). U slučaju zlouporabe *Facebook Ireland* ne može se pozivati na privilegij koncerna predviđen člankom 36. stavkom 2. GWB-a (vidjeti presudu Suda od 24. listopada 1996., C-73/95 P, t. 17., juris, *Viho* i presudu Bundesgerichtshofa (Savezni vrhovni sud) od 6. studenoga 2012., KVR 54/11, t. 19. i 22., juris, *Gasversorgung Ahrensburg*, i od 23. lipnja 2009., KZR 21/08, t. 16., juris, *Entega I*);

(c) nalog je formalno nezakonit jer Savezni ured za zaštitu tržišnog natjecanja, protivno članku 3. stavku 1. drugoj rečenici Uredbe Vijeća (EZ) br. 1/2003 od 16. prosinca 2002. o provedbi pravila o tržišnom natjecanju koja su propisana

člancima 81. i 82. Ugovora [**orig. str. 12.**] (u daljnjem tekstu: Provedbena uredba) nije ispitao članak 102. prvi stavak UFEU-a, unatoč tomu što vladajući položaj koji na tržištu u Njemačkoj ima *Facebook Ireland* odgovara vladajućem položaju na znatnom dijelu unutarnjeg tržišta u smislu članka 102. prvog stavka UFEU-a (vidjeti presudu Suda od 23. travnja 1991., C-41/90, t. 28., juris, *Höfner-Elsner*; od 9. studenoga 1983., C-322/81, t. 28., juris, *Michelin* [ECLI:EU:C:1983:313]) te je na temelju utvrđenja da povreda Opće uredbe o zaštiti podataka uzrokuje „stvarne i potencijalne učinke isključivanja na štetu konkurenata” (t. 885. odluke Saveznog ureda za zaštitu tržišnog natjecanja) trebalo pretpostaviti da je ispunjen uvjet koji se odnosi na međudržavni aspekt iz članka 102. prvog stavka UFEU-a (vidjeti presude Suda od 23. travnja 1991., C-41/90, t. 32., juris, *Höfner-Elsner*; od 9. studenoga 1983., C-322/81, t. 104., juris, *Michelin* [ECLI:EU:C:1983:313]). [omissis] [pojašnjenja] Međutim, zbog [omissis] sličnosti članka 19. stavka 1. GWB-a i članka 102. prvog stavka UFEU-a koju valja pretpostaviti (vidjeti presude Bundesgerichtshofa (Savezni vrhovni sud) od 8. travnja 2014., KZR 53/12, t. 46., juris, *VBL-Versicherungspflicht*; od 6. studenoga 2013., KZR 58/11, t. 51., juris, *VBL-Gegenwert I*) postupovna pogreška je neznatna ako je nalog zakonit na temelju članka 19. stavka 1. GWB-a i ne dovodi do još veće nezakonitosti ako je nezakonit na temelju članka 19. stavka 1. GWB-a;

(d) Stoga je relevantno pitanje može li Savezni ured za zaštitu tržišnog natjecanja utvrditi povređuju li uvjeti uporabe društva *Facebook Ireland* i provedba tih uvjeta Opću uredbu o zaštiti podataka te može li to tijelo za takvu povredu izreći naložene korektivne mjere. [**orig. str. 13.**]

(aa) U tom se pogledu prethodnim pitanjem 1.(a) nastoji pojasniti je li u skladu s pravilima o nadležnosti, suradnji i konzistentnosti iz članka 51. i sljedećih članaka Opće uredbe o zaštiti podataka, osobito iz članka 56. stavka 1. Opće uredbe o zaštiti podataka, i s odredbama članka 57. i 58. Opće uredbe o zaštiti podataka koje se odnose na ovlasti, to da Savezni ured za zaštitu tržišnog natjecanja u okviru nadzora zlouporabe u području prava tržišnog natjecanja utvrdi da uvjeti uporabe društva *Facebook Ireland* i provedba tih uvjeta predstavljaju povredu Opće uredbe o zaštiti podataka te naloži korektivne mjere. Naime, Savezni ured za zaštitu tržišnog natjecanja nije nadzorno tijelo u smislu Opće uredbe o zaštiti podataka, nego je vodeće nadzorno tijelo u skladu s člankom 56. stavkom 1. Opće uredbe o zaštiti podataka irsko nadzorno tijelo, s obzirom na to da je *Facebook Ireland* glavni poslovni nastan društva *Facebook* u Europi, koji upravlja društvenom mrežom u Europi, primjenjuje jednake uvjete uporabe u svim državama članicama Unije te je voditelj obrade osobnih podataka za cijelo područje Europske unije u smislu članka 4. točke 7. Opće uredbe o zaštiti podataka.

U dijelu u kojem u tom kontekstu također valja uzeti u obzir mogućnost građanskopravne zaštite predviđene člankom 82. Opće uredbe o zaštiti podataka i osobito mogućnost drugih sankcija predviđenih člankom 84. stavkom 1. Opće uredbe o zaštiti podataka, vijeće ističe da se članci 19. i 32. GWB-a ne ubrajaju

među odredbe koje je Njemačka priopćila Europskoj komisiji na temelju članka 84. stavka 2. Opće uredbe o zaštiti podataka (t. 201. obrazloženja žalbe).

(bb) Ako je u skladu s pravilima o nadležnosti iz Opće uredbe o zaštiti podataka da Savezni ured za zaštitu tržišnog natjecanja u okviru nadzora zlouporabe u području prava tržišnog natjecanja utvrdi da uvjeti uporabe i njihova provedba predstavljaju povredu Opće uredbe o zaštiti podataka te u tom pogledu odredi sankcije, prethodnim pitanjem 1.(b) nastoji se pojasniti je li to u skladu s načelom lojalne suradnje utvrđenim u članku 4. stavku 3. UEU-a ako tu povredu već ispituje vodeće nadzorno tijelo u skladu s člankom 56. stavkom 1. Opće uredbe o zaštiti podataka, kao što je u ovom slučaju irsko nadzorno tijelo koje je, u skladu s nespornim tvrdnjama društva *Facebook* (t. 188. i 217. obrazloženja žalbe), u suradnji s drugim predmetnim nadzornim tijelima Unije već u trenutku donošenja odluke Saveznog ureda za zaštitu tržišnog natjecanja i nakon toga razmatralo mogućnost da je *Facebook Ireland* počinio povredu Opće uredbe o zaštiti podataka.

(e) Ako Savezni ured za zaštitu tržišnog natjecanja u okviru nadzora zlouporabe u području prava tržišnog natjecanja može utvrditi da uvjeti uporabe društva *Facebook Ireland* i provedba tih uvjeta predstavljaju povredu Opće uredbe o zaštiti podataka i izreći korektivne mjere, nadalje je relevantno **[orig. str. 14.]** pitanje povređuju li uvjeti uporabe (koji su konkretizirani kroz smjernice o podacima i kolačićima) o obradi podataka u okviru drugih usluga koje koncern pruža i sučelja „*Facebook Business Tools*” (u daljnjem tekstu zajedno nazvani i: podaci o aktivnostima izvan *Facebooka*) i provedba tih uvjeta uporabe Opću uredbu o zaštiti podataka i pitanje može li Savezni ured za zaštitu tržišnog natjecanja zabraniti uvjete uporabe i njihovu provedbu te naložiti da se ta obrada podataka ne smije izvršavati ili da je ona moguća samo uz posebnu privolu korisnika o kojoj ne smije ovisiti korištenje stranicom *Facebook.com*.

aa) Savezni ured za zaštitu tržišnog natjecanja pravilno smatra da je u pogledu podataka o aktivnostima izvan *Facebooka* riječ o osobnim podacima u smislu članka 4. točke 1. Opće uredbe o zaštiti podataka (vidjeti presude Suda od 19. listopada 2016., C-582/14, t. 49., juris, Breyer i od 24. studenoga 2011., C-70/10, t. 51., juris, Scarlet; zahtjev za prethodnu odluku koji je Sudu uputio Bundesgerichtshof (Savezni vrhovni sud) od 5. listopada 2017., I ZR 7/16, t. 23., juris, *Cookie-Einwilligung I* [ECLI:DE:BGH:2017: 051017BIZR7.16.0]), da uporaba podataka radi personalizacije mreže i oglasa predstavlja izradu profila u smislu članka 4. točke 4. Opće uredbe o zaštiti podataka i da je *Facebook Ireland* voditelj obrade podataka u smislu članka 4. točke 7. Opće uredbe o zaštiti podataka (vidjeti presudu Suda od 29. srpnja 2019., C-40/17, t. 84., juris, *FashionId* [ECLI:EU:C:2019:629]).

(bb) Savezni ured za zaštitu tržišnog natjecanja pravilno smatra da se klikom na opciju „Registracija”, čak i ako se uzme u obzir točka 2. novih uvjeta uporabe od 31. srpnja 2019., ne daje privola za obradu podataka o aktivnostima izvan *Facebooka* u skladu s člankom 6. stavkom 1. točkom (a) i člankom 9. stavkom 2.

točkom (a) Opće uredbe o zaštiti podataka (vidjeti presudu Suda od 1. listopada 2019., C-673/17, t. 58. i sljedeće, *Planet49* [ECLI:EU:C:2019: 801]) i da se privole korisnika, koje *Facebook Ireland* pribavlja radi uporabe podataka u okviru sučelja „*Facebook Business Tools*” u svrhu prikazivanja personaliziranih oglasa, odnose samo na *uporabu* podataka u tu svrhu, ali ne i općenito na prikupljanje i povezivanje s računom na stranici *Facebook.com*. Savezni ured za zaštitu tržišnog natjecanja također pravilno polazi od toga da mogućnost da se na terminalnoj opremi korisnika ili na njegovu internetskom pregledniku blokira pohrana kolačića ili da ih se izbriše, mogućnost da se u operativnom sustavu mobilnog uređaja ponište identifikacijski podaci relevantni za oglašavanje i funkcija OFA uvedena krajem siječnja 2020. ne ispunjavaju uvjete za dobivanje privole u skladu s člankom 6. stavkom 1. točkom (a) i člankom 9. stavkom 2. točkom (a) Opće uredbe o zaštiti podataka. **[orig. str. 15.]**

(cc) Budući da su obrada podataka o aktivnostima izvan *Facebooka* koja je predviđena u uvjetima uporabe te provedba tih uvjeta, uključujući unutar koncerna, zakonite ako postoji barem jedno opravdanje iz članka 6. stavka 1. točaka (a) do (f) Opće uredbe o zaštiti podataka te da je Sud u pogledu starije odredbe članka 7. Direktive o zaštiti podataka 95/46/EZ, koja je istovjetna prvonavedenoj odredbi, već presudio da se tom odredbom predviđa iscrpan i taksativan popis slučajeva u kojima se obrada osobnih podataka može smatrati zakonitom te da države članice ne mogu ni dodati nova načela tom članku u pogledu zakonitosti obrade osobnih podataka ni predvidjeti dodatne zahtjeve koji bi značili izmjenu dosega nekog od načela predviđenih u navedenom članku (vidjeti presude Suda od 29. srpnja 2019., C-40/17, t. 55., juris, *FashionID* [ECLI:EU:C:2019:629]; od 19. listopada 2016., C-582/14, t. 57., *Breyer*; od 24. studenoga 2011., C-468/10 i C-469/10, t. 30. i 32., juris, *ASNEF i FECEMD*), relevantno je pitanje može li se obrada podataka o aktivnostima izvan *Facebooka*, koja je predviđena u uvjetima uporabe te se u njima provodi, u svakom slučaju opravdati samo na temelju privole. Naime, samo u tom slučaju Savezni ured za zaštitu tržišnog natjecanja može naložiti da se ona ne provede zbog razloga koji se odnose na zaštitu podataka ili da se provede isključivo uz privolu.

(1) *Facebook Ireland* u okviru svoje društvene mreže u skladu s točkom 1. svojih aktualnih uvjeta uporabe (Prilog Bf 9) pod naslovom „Usluge koje pružamo” u biti nudi, u dijelu u kojem je to relevantno u ovom slučaju, sljedeće ugovorne usluge: 1. personalizacija sadržaja, 2. prikazivanje personaliziranih oglasa, 3. sigurnost korisnika i mrežna sigurnost, 4. poboljšanje proizvoda i 5. dosljedna i nesmetana uporaba proizvoda društava *Facebook*.

Facebook Ireland iz uporabe usluga koje koncern nudi i iz sučelja „*Facebook Business Tools*” prikuplja podatke o korisnicima i uređajima, koji se u njegovim smjernicama o zaštiti podataka (Prilog Bf 9) pojedinačno navode pod naslovom „Koje vrste podataka prikupljamo?”, povezuje te podatke s podacima koji su prikupljeni i pohranjeni prilikom korištenja stranicom *Facebook.com* te ih upotrebljava u skladu s pojašnjenjima koja se navode pod naslovom „Na koji način upotrebljavamo te podatke?”, u svrhu pružanja, personalizacije i poboljšanja

svojih proizvoda, u svrhu omogućavanja mjerenja, analiza i drugih usluga koje društvo nudi, u svrhu promicanja zaštite, integriteta i sigurnosti, za komunikaciju s korisnicima kao i za istraživanje i inovacije u socijalne svrhe, te u skladu s **[orig. str. 16.]** pojašnjenjima navedenim pod naslovom „Kako Facebookove tvrtke surađuju?” „također [...] širom Facebookovih društava”.

U skladu sa svojim smjernicama o kolačićima (Prilog Bf 11) *Facebook Ireland* prilikom uporabe usluga koje koncern pruža i posjećivanja trećih internetskih stranica i aplikacija koje sadržavaju „Facebook Business Tools” prema kolačiće ili primjenjuje druge tehnologije za pohranu i time, bez daljnjih radnji korisnika, prikuplja podatke o korisniku i uređajima koje upotrebljava za pružanje svojih usluga, radi sigurnosti, oglašavanja i provođenja analiza.

Vrste prikupljenih i upotrijebljenih podataka konkretno proizlaze iz smjernica o zaštiti podataka, iz dijela koji je naslovljen „Koje vrste podataka prikupljamo?” (Prilog Bf 10), i iz točke 2. podtočaka (a) do (d) izreke odluke Saveznog ureda za zaštitu tržišnog natjecanja.

U dijelu naslovljenom „Koji je pravni temelj za našu obradu podataka?” svojih smjernica o zaštiti podataka (Prilog Bf 10) *Facebook Ireland* poziva se na sva opravdanja iz članka 6. stavka 1. Opće uredbe o zaštiti podataka. U tekstu ispod naslova „Saznaj više o tim pravnim temeljima” (Prilog Bf 12), *Facebook Ireland* poziva se na *privolu* u smislu članka 6. stavka 1. točke (a) Opće uredbe o zaštiti podataka 1. kad je riječ o obradi podataka obuhvaćenih posebnom zaštitom, koje je korisnik naveo na svojem profilu na *Facebooku* i koje dijeli s odabranim ljudima te koji služe za personalizaciju sadržaja, 2. kad je riječ o uporabi tehnologije za prepoznavanje lica i 3. kad je riječ o uporabi podataka koje pružaju oglašivači i njihovi partneri, a koji se odnose na aktivnost korisnika izvan *Facebookovih* proizvoda, u svrhu prikazivanja personaliziranih oglasa, 4. kad je riječ o dijeljenju s oglašivačima osobnih podataka kojima se osobno identificira korisnik, 5. kad je riječ o prikupljanju informacija na koje je korisnik pristao time što je uključio postavke uređaja (GPS lokacija, kamera, fotografije). U tu svrhu *Facebook Ireland* pribavlja zasebnu privolu korisnika odnosno korisniku nudi mogućnost prigovora (u pogledu prepoznavanja lica).

U navedenom dokumentu (Prilog Bf 12) *Facebook Ireland* poziva se na opravdanje koje se temelji na nužnosti *izvršenja ugovora* u smislu članka 6. stavka 1. točke (b) Opće uredbe o zaštiti podataka 1. radi pružanja, personalizacije i poboljšanja svojih proizvoda; 2. radi promicanja zaštite, integriteta i sigurnosti; 3. radi **[orig. str. 17.]** prijenosa podataka izvan EGP-a; 4. radi komunikacije s korisnikom; 5. radi omogućavanja dosljedne i nesmetane uporabe svih *Facebookovih* proizvoda.

Facebook Ireland poziva se na opravdanje koje se odnosi na legitimne interese u skladu s člankom 6. stavkom 1. točkom (f) Opće uredbe o zaštiti podataka kad je riječ o 1. maloljetnicima, 2. omogućavanju mjerenja, analiza i drugih usluga koje društvo nudi, 3. omogućavanju komunikacije s korisnikom koja ima marketinšku

svrhu, 4. istraživanju i inovacijama u socijalne svrhe, 5. namjeri da se informacije podijele s drugim tijelima, uključujući s tijelima nadležnim za kazneni progon i izvršenje i da se reagira na pravne upite.

Nadalje, *Facebook Ireland* poziva se na opravdanje koje se odnosi na poštovanja pravne obveze (članak 6. stavak 1. točka (c) Opće uredbe o zaštiti podataka), na zaštitu životno važnih interesa (članak 6. stavak 1. točka (d) Opće uredbe o zaštiti podataka) i na *izvršavanje zadaće* od javnog interesa (članak 6. stavak 1. točka (f) Opće uredbe o zaštiti podataka) (vidjeti detaljnije Prilog Bf 12).

(2) Privola bi bila potrebna ako i u dijelu u kojem je u pogledu prikupljanja, povezivanja s računom na stranici *Facebook.com* i uporabe takozvanih podataka o aktivnostima izvan *Facebooka* riječ o obradi posebnih kategorija osobnih podataka u smislu članka 9. stavka 1. Opće uredbe o zaštiti podataka te u obzir ne dolazi nijedan drugi kriterij za dopuštenje osim privole u skladu s člankom 9. stavkom 2. točkom (a) Opće uredbe o zaštiti podataka.

(a) Prethodnim pitanjem 2.(a) nastoji se pojasniti obrađuju li se, kao što to Savezni ured za zaštitu tržišnog natjecanja smatra (t. 584. i sljedeće točke odluke Saveznog ureda za zaštitu tržišnog natjecanja), prikupljanjem podataka o posjećivanju trećih internetskih stranica i aplikacija, koje se izvršava preko sučelja „*Facebook Business Tools*”, kolačića i drugih tehnologija za pohranu i/ili njihovim povezivanjem s korisničkim računom na internetskoj stranici *Facebook.com* i/ili uporabom osjetljivi podaci u smislu članka 9. stavka 1. Opće uredbe o zaštiti podataka, kad je riječ o internetskim stranicama ili aplikacijama koje su povezane s kriterijima iz tog stavka 1. kao što su aplikacije za upoznavanje, stranice za pronalazak istospolnih partnera, internetske stranice političkih stranaka, internetske stranice sa zdravstvenim sadržajima (t. 587. odluke Saveznog ureda za zaštitu tržišnog natjecanja).

U tom pogledu valja također pojasniti jesu li već podaci o posjećivanju internetske stranice ili aplikacije kao takvi dovoljni ili je potrebno da korisnik ondje i unese određene podatke, primjerice prilikom registracije ili narudžbi, i kako treba tumačiti izraz „podaci koji otkrivaju”, u smislu prve kategorije podataka i izraz „podaci” u smislu druge kategorije podataka iz članka 9. stavka 1. Opće uredbe o zaštiti podataka [**orig. str. 18.**]. Formulacija koja se odnosi na prvu kategoriju podataka iz članka 9. stavka 1. Opće uredbe o zaštiti podataka („podaci koji otkrivaju”) može upućivati na to da je u ovom slučaju zabranjena već i obrada „izvornih podataka”, odnosno primjerice podataka o pregledu stranice ili korisničkim unosima, tako da je važno utvrditi u kojem je trenutku riječ o „otkrivanju” osjetljivih podataka. Suprotno tomu, kad je riječ o drugoj kategoriji podataka iz članka 9. stavka 1. Opće uredbe o zaštiti podataka, čini se da je zabranjena samo obrada osjetljivih podataka kao takva, tako da je važno utvrditi mogu li posjećivanje određenih stranica ili odgovarajući korisnički unosi sami po sebi predstavljati osjetljive podatke iako se ta razlika ipak ponovno relativizira pravnom definicijom iz članka 4. točke 15. Opće uredbe o zaštiti podataka jer podaci koji se odnose na zdravlje mogu biti i oni podaci „*kojima se daju*

informacije” o zdravstvenom statusu. Također treba razjasniti je li za donošenje odluke relevantna namjera uporabe podataka, koja se u ovom slučaju primjerice odnosi na personalizaciju društvene mreže i oglasa, mrežnu sigurnost, poboljšanje usluga, omogućavanje mjerenja i analiza oglašivačkim partnerima, istraživanje u socijalne svrhe, odgovor na pravne zahtjeve i poštovanje pravnih obveza, zaštitu životno važnih interesa korisnika i trećih osoba, izvršavanje zadaća od javnog interesa.

(b) Ako je riječ o osjetljivim podacima u smislu članka 9. stavka 1. Opće uredbe o zaštiti podataka, prethodnim pitanjem 2.(b) nastoji se pojasniti je li ih korisnik očito učinio javno dostupnima time što je posjetio internetsku stranicu ili aplikaciju i/ili ondje unio podatke i/ili upotrebljavao opcije koje se nalaze na tim internetskim stranicama ili aplikacijama, a koje nudi *Facebook Ireland*, odnosno dodatke za društvene mreže („Sviđa mi se”, „Podijeli”) ili je upotrijebio opciju „Prijava na *Facebook*” odnosno „Account Kit” (članak 9. stavak 2. točka (e) Opće uredbe o zaštiti podataka) jer u tom slučaju gubi posebnu zaštitu iz članka 9. stavka 1. Opće uredbe o zaštiti podataka a da za to nije potrebna privola u skladu s člankom 9. stavkom 2. točkom (a) Opće uredbe o zaštiti podataka. Drugi razlozi za dopuštenje u skladu s člankom 9. stavkom 2. Opće uredbe o zaštiti podataka praktički se ne mogu uzeti u obzir zbog područja poslovanja društva *Facebook* ili se u svakom slučaju *Facebook* na njih ne poziva, među ostalim ne navode se ni u uvjetima uporabe.

(3) Ako *Facebook Ireland* prilikom uporabe drugih usluga koje koncern pruža i posjećivanja internetskih stranica i aplikacija koje sadržavaju „*Facebook Business Tools*” preko kolačića i sličnih tehnologija za pohranu prikuplja podatke s terminalne opreme korisnika, također se primjenjuje članak 5. stavak 3. Direktive 2002/58/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 12. srpnja 2002. o obradi osobnih podataka i zaštiti privatnosti [orig. str. 19.] u području elektroničkih komunikacija (Direktiva o privatnosti i elektroničkim komunikacijama). Kao što je presudio *Bundesgerichtshof* (Savezni vrhovni sud), Opća uredba o zaštiti podataka ne utječe na primjenjivost tog pravnog pravila, tako da članak 15. stavak 3. prvu rečenicu *Telemediengesetz* (Zakon o elektroničkim medijima) kojim se prenosi Direktiva 2002/58/EZ ostaje primjenjiv te ga treba tumačiti u skladu s Direktivom na način da je za uporabu kolačića radi izrade korisničkih profila u svrhu oglašavanja ili istraživanja tržišta potrebno imati privolu korisnika (vidjeti presudu *Bundesgerichtshofa* (Savezni vrhovni sud) od 28. svibnja 2020., I ZR 7/16, t. 47. i sljedeće, juris, *Cookie-Einwilligung II*; vidjeti također presude Suda od 1. listopada 2019., C-673/17, t. 38. i sljedeće, juris, *Planet49* [ECLI:EU:C:2019:801] i od 29. srpnja 2019., C-40/17, t. 88. i sljedeće, juris, *FashionId* [ECLI:EU:C:2019:629]). Međutim, pitanje je li za to dovoljna privola koja je dobivena za uporabu podataka dobivenih od partnera radi prikazivanja personaliziranih oglasa nije relevantno u ovom slučaju, s obzirom na to da je Savezni ured za zaštitu tržišnog natjecanja u pogledu *Facebookove* povrede zabrane zlouporabe u području prava tržišnog natjecanja i koja je predviđena člankom 19. stavkom 1. *GWB*-a smatrao da je riječ o povredi Opće uredbe o

zaštiti podataka do koje dolazi uslijed obrade podataka koju to društvo izvršava, a ne o povredi članka 15. stavka 3. prve rečenice Zakona o elektroničkim medijima.

(4) Ako i u mjeri u kojoj na temelju članka 9. stavka 2. točke (a) Opće uredbe o zaštiti podataka privola nije potrebna, dakle prilikom obrade podataka u okviru drugih usluga koje koncern pruža, u pogledu kojih Savezni ured za zaštitu tržišnog natjecanja nije utvrdio obradu podataka koji mogu biti osjetljive prirode u smislu članka 9. stavka 1. Opće uredbe o zaštiti podataka, i prilikom obrade podataka u okviru sučelja „Facebook Business Tools” ako nije riječ o osjetljivim podacima ili ako ih je korisnik očito učinio javno dostupnima, važno je utvrditi može li se *Facebook Ireland*, i u kojem opsegu, u svrhu obrade podataka o aktivnostima izvan *Facebooka* pozvati na druga opravdanja u skladu s člankom 6. stavkom 1. Opće uredbe o zaštiti podataka. Ovo vijeće smatra da u slučaju očitog objavljivanja u smislu članka 9. stavka 2. točke (e) Opće uredbe o zaštiti podataka prestaje samo zabrana obrade predviđena stavkom 1. tog članka, a ne zahtjev za opravdanje u skladu s člankom 6. stavkom 1. Opće uredbe o zaštiti podataka (vidjeti petu rečenice uvodne izjave 51.).

(a) Trećim prethodnim pitanjem nastoji se pojasniti može li se *Facebook Ireland*, kada, kao što se prethodno navodi, kao ugovornu uslugu nudi 1. personalizaciju sadržaja, 2. prikazivanje personaliziranih oglasa, 3. sigurnost korisnika i mrežnu sigurnost, 4. poboljšanje proizvoda i 5. dosljednu i nesmetanu uporabu proizvoda društava *Facebook*, pozvati na opravdanje koje se temelji na nužnosti izvršenja ugovora u skladu s člankom 6. stavkom 1. točkom (b) Opće uredbe o zaštiti podataka ili pak na [orig. str. 20.] opravdanje koje se temelji na ostvarivanju legitimnih interesa u skladu s člankom 6. stavkom 1. točkom (f) Opće uredbe o zaštiti podataka ako u te svrhe prikuplja podatke o aktivnostima izvan *Facebooka*, povezuje ih s korisničkim računom na internetskoj stranici *Facebook.com* te ih upotrebljava.

Prema mišljenju vijeća, na temelju sudske prakse Suda Europske unije koja se odnosi na kriterij potrebe (vidjeti presudu Suda od 4. svibnja 2017., C-13/16, t. 30., juris, *Rigas satiksmē*) i razmatranja Europskog odbora za zaštitu podataka iz njegovih Smjernica 2/19 (t. 2., t. 26. i sljedeće, t. 48. i sljedeće, t. 57., Prilog Bf 42B) postoje brojni argumenti koji idu u prilog tomu da obrada podataka u svrhu prikazivanja personaliziranih oglasa, za koju nisu potrebni kolačići, te radi sigurnosti korisnikâ i mrežne sigurnosti te poboljšanja proizvoda u svakom slučaju može biti u legitimnom interesu društva, dok se u skladu s time čini mogućim da, u slučaju društva *Facebook Ireland*, obradu podataka radi personalizacije sadržaja i po potrebi također radi dosljedne i nesmetane uporabe proizvoda društava *Facebook* treba smatrati nužnom za izvršenje ugovora.

Slijedom navedenog, obrada podataka s *WhatsApp* radi sigurnosti korisnikâ i mrežne sigurnosti primjerice može biti u legitimnom interesu društva *Facebook Ireland* jer društvo, u skladu s onim što navodi u smjernicama o zaštiti podataka (Prilog Bf 10) pod naslovom „Kako Facebookove tvrtke surađuju?”, upotrebljava informacije o *WhatsApp* računima koji šalju neželjenu poštu kako bi spriječilo

postojanje takvih računa na stranici *Facebook.com*, dok u preostalom dijelu ta obrada nije nužna ni za izvršenje ugovora niti se može opravdati drugim legitimnim interesima, s obzirom na to da *Facebook Ireland* ne upotrebljava podatke s *WhatsApp* na stranici *Facebook.com* u svrhu poboljšanja proizvoda i personalizacije. (t. 746. odluke Saveznog ureda za zaštitu tržišnog natjecanja).

Obrada podataka s *Instagrama*, pod uvjetom da se provodi u svrhu personalizacije sadržaja i nesmetane uporabe *Facebookovih* proizvoda (kako bi se korisniku na stranici *Facebook.com* mogle prikazivati osobe ili sadržaji koji bi ga i tamo mogli zanimati), može biti nužna za izvršenje ugovora ili, u svakom slučaju, može biti u legitimnom interesu društva *Facebook Ireland*. Moguće je da je ta obrada podataka u svrhu prikazivanja personaliziranih oglasa, mrežne sigurnosti i poboljšanja proizvoda također u legitimnom interesu društva. Konkretno, kao što sam navodi, *Facebook Ireland* upotrebljava primjerice podatke s *Instagrama* o računima koji su sumnjivi ili koji su nedvojbeno uključeni u nezakonite aktivnosti, kako bi se osigurala sigurnost *Facebookovih* korisnika [orig. str. 21.] (t. 465. obrazloženja žalbe). Moguće je da to u načelu vrijedi i kad je riječ o obradi podataka povezanih s uslugom *Oculus* iako u tom pogledu dosad nije utvrđeno u koje se svrhe ti podaci konkretno upotrebljavaju na stranici *Facebook.com*.

Obrada podataka prikupljenih u okviru sučelja „*Facebook Business Tools*”, osobito preko opcija koje prikazuju dodatke za društvene mreže poput „Sviđa mi se” odnosno „Podijeli” kao i preko opcije „*Facebook* prijava” i „*Account Kit*” može biti nužna za izvršenje ugovora ili, u svakom slučaju, može biti u legitimnom interesu društva *Facebook Ireland*, pod uvjetom da se provodi u svrhu personalizacije sadržaja i nesmetane uporabe *Facebookovih* proizvoda. To podrazumijeva da je korisnik upotrijebio odgovarajuće opcije i ograničeno je na postupke obrade podataka koji su nužni. Neovisno o tome upotrebljavaju li se te opcije, moguće je da je prikupljanje podataka i njihovo povezivanje s računom na internetskoj stranici *Facebook.com* u legitimnom interesu društva *Facebook Ireland* ako je korisnik pristao na uporabu podataka u svrhu prikazivanja personaliziranih oglasa. Mrežna sigurnost ili poboljšanje proizvoda također mogu biti legitimni interesi društva *Facebook Ireland* za obradu podataka. U skladu sa svojim navodima *Facebook* stoga upotrebljava podatke prikupljene preko opcija koje prikazuju dodatke za društvene mreže kako bi među velikim brojem pregleda stranice u najkraćem mogućem roku prepoznao pokušavaju li automatizirani programi (*bots*) otvoriti i upotrebljavati *Facebook* račune (t. 465. obrazloženja žalbe).

(b) Četvrtim prethodnim pitanjem nastoji se pojasniti mogu li

– maloljetnost korisnika za personalizaciju sadržaja i oglasa, poboljšanje proizvoda, mrežna sigurnost i komunikacija s korisnikom koja nema marketinšku svrhu;

- omogućavanje mjerenja, analiza i drugih usluga koje društvo nudi oglašivačima, razvojnim i ostalim partnerima, kako bi oni mogli ocijeniti i poboljšati svoje usluge;
- omogućavanje komunikacije s korisnikom koja ima marketinšku svrhu, kako bi *Facebook Ireland* mogao poboljšati svoje proizvode i provesti izravni marketing;
- istraživanje i inovacije u socijalne svrhe s ciljem promicanja tehnoloških znanja odnosno znanstvenog shvaćanja u pogledu važnih socijalnih pitanja i radi postizanja pozitivnog utjecaja na društvo i svijet;
- informacije tijela nadležnih za kazneni progon i za izvršenje te odgovor na pravne upite s ciljem sprečavanja, otkrivanja i progona kaznenih djela, neovlaštenog korištenja, povreda uvjeta uporabe i smjernica te drugih štetnih postupanja [**orig. str. 22.**]

također predstavljati legitimne interese u smislu članka 6. stavka 1. točke (f) Opće uredbe o zaštiti podataka za prikupljanje podataka o aktivnostima izvan *Facebooka*, povezivanje tih podataka s korisničkim računom na internetskoj stranici *Facebook.com* i upotrebu tih podataka.

Konkretno, treba pojasniti može li se *Facebook Ireland* u pogledu maloljetnih osoba koje nisu dostigle dob od 16 godina za davanje vlastite privole u skladu s člankom 6. stavkom 1. točkom (a) Opće uredbe o zaštiti podataka (članak 8. stavak 1. Opće uredbe o zaštiti podataka), pri čemu ta dob u Njemačkoj ne može biti niža, što je mogućnost koja se predviđa člankom 8. stavkom 1. trećom rečenicom Opće uredbe o zaštiti podataka, i koje u skladu s njemačkom pravnom teorijom koja je, koliko je razvidno, u tom pogledu jednoglasna, ne mogu s društvenom mrežom samostalno sklopiti valjani ugovor o korištenju u smislu članka 6. stavka 1. točke (b) Opće uredbe o zaštiti podataka zato što taj ugovor, zbog obrade podataka, nema pravni okvir koji je isključivo najpovoljniji (članak 107. BGB-a; vidjeti Klumpp u: Staudinger, BGB, prepravljeno izdanje iz 2017., članak 107. točka 30.; Spickhoff u: MüKoBGB, 8. izdanje 2018., članak 107. točka 82.; Mansel u: Jauernig, BGB, 18. izdanje 2021., članak 107. točka 3.) te koje nemaju potrebnu roditeljsku privolu, pozvati na opravdanje koje se temelji na ostvarivanju legitimnih interesa u skladu s člankom 6. stavkom 1. točkom (f) Opće uredbe o zaštiti podataka u svrhu obrade podataka prikupljenih u okviru drugih usluga koje koncern pruža i u okviru sučelja „*Facebook Business Tools*”.

Također je dvojbeno može li se obrada podataka o aktivnostima izvan *Facebooka* opravdati interesom za istraživanja i inovacije u socijalne svrhe s ciljem promicanja tehnoloških znanja odnosno znanstvenog shvaćanja u pogledu važnih socijalnih pitanja i radi postizanja pozitivnog utjecaja na društvo i svijet.

Suprotno tomu, uporaba podataka prikupljenih preko sučelja „*Facebook Business Tools*” za omogućavanje mjerenja, analiza i drugih usluga koje društvo nudi oglašivačima, razvojnim i ostalim partnerima, kako bi oni mogli ocijeniti i

poboljšati svoje usluge u svakom slučaju može biti u legitimnom interesu društva *Facebook Ireland* (i partnera) ako su korisnici pristali na uporabu podataka u svrhu prikazivanja personaliziranih oglasa. Ako i u dijelu u kojem je obrada podataka prikupljenih u okviru drugih usluga koje koncern pruža i/ili u okviru sučelja „*Facebook Business Tools*” opravdana radi poboljšanja proizvoda, to bi mogao biti slučaj i kad je riječ o omogućavanju komunikacije s korisnikom koja ima marketinšku svrhu, kako bi *Facebook Ireland* mogao poboljšati svoje proizvode i provesti izravni marketing. [orig. str. 23.]

Isto tako, moguće je da je prikupljanje podataka o aktivnostima izvan *Facebooka*, povezivanje tih podataka s računom na internetskoj stranici *Facebook.com* i upotreba tih podataka, odnosno upotreba te vrste podataka koji su na drugi način zakonito prikupljeni i povezani, radi informiranja tijela nadležnih za kazneni progon i za izvršenje te radi odgovaranja na pravne upite s ciljem sprečavanja, otkrivanja i progona kaznenih djela, neovlaštenog korištenja, povreda uvjeta korištenja i smjernica te drugih štetnih postupanja, u legitimnom interesu društva *Facebook Ireland*.

Prilikom nužnog odvagivanja, osim zakonskog prava na prigovor predviđenog člankom 21. Opće uredbe o zaštiti podataka, treba uzeti u obzir činjenicu da u pogledu sučelja „*Facebook Business Tools*” ponuditelji trećih internetskih stranica koji su integrirali to sučelje mogu odgoditi prosljeđivanje podataka društvu *Facebook Ireland* sve dok ne dobiju privolu korisnika (točka 868. odluke Saveznog ureda za zaštitu tržišnog natjecanja) i da od 28. siječnja 2020. *Facebook* nudi funkciju OFA koja korisnicima stranice *Facebook.com* omogućuje da steknu uvid u sažetak informacija koje *Facebook* prikuplja u pogledu njihove aktivnosti na drugim internetskim stranicama i aplikacijama i da na zahtjev te podatke koji se odnose na prošlu i buduću aktivnost odvoje od svojeg računa na stranici *Facebook.com* (t. 148. i sljedeća točka obrazloženja žalbe).

(c) Petim prethodnim pitanjem nastoji se pojasniti može li prikupljanje podataka o aktivnostima izvan *Facebooka*, povezivanje tih podataka s računom na internetskoj stranici *Facebook.com* i upotreba tih podataka, odnosno upotreba te vrste podataka koji su na drugi način zakonito prikupljeni i povezani, u pojedinačnom slučaju biti opravdano na temelju članka 6. stavka 1. točaka (c), (d) i (e) Opće uredbe o zaštiti podataka kako bi se, kao što to *Facebook Ireland* ističe u dokumentu podnesenom pod nazivom Prilog Bf 12, odgovorilo na pravno valjani upit koji se odnosi na određene podatke (točka (c)), kako bi se spriječilo štetno postupanje i promicala sigurnost (točka (d)) ili radi istraživanja u korist društva i radi promicanja zaštite, integriteta i sigurnosti (točka (e)) jer ni u tom slučaju obrada tih podataka ne može biti bez iznimke i u svakom slučaju ovisiti o privoli korisnika, ili je opravdanost obrade podataka o aktivnostima izvan *Facebooka* iz tih razloga u načelu isključena.

(f) U tom slučaju više ne bi bilo relevantno pitanje predstavljaju li uvjeti obrade podataka i provedba tih uvjeta, ako su oni nedopušteni ili neopravdani, također isključujuće djelovanje u smislu općeg pravila iz članka 19. stavka 1. GWB-a na

štetu [orig. str. 24.] konkurenata na tržištu društvenih mreža namijenjenih privatnim korisnicima ili na drugim tržištima.

(g) Ako i u dijelu u kojem se obrada podataka o aktivnostima izvan *Facebooka* može opravdati samo privolom, šestim prethodnim pitanjem nastoji se pojasniti mogu li korisnici poduzetniku u vladajućem položaju kao što je *Facebook Ireland* uopće dati valjanu privolu u smislu članka 6. stavka 1. točke (a) i članka 9. stavak 2. točke (a) Opće uredbe o zaštiti podataka, kao što je to Savezni ured za zaštitu tržišnog natjecanja naložio u svrhu okončanja navodne povrede ili dobrovoljnu privolu danu poduzetniku u vladajućem položaju, koja je za to potrebna na temelju članka 4. točke 11. Opće uredbe o zaštiti podataka, uvijek treba isključiti, čak i kad se izvršenje ugovora ne uvjetuje davanjem privole za obradu podataka. Na to se možda upućuje u prvoj rečenici uvodne izjave 43.

2. Pojašnjenje prethodnih pitanja potrebno je jer se Savezni ured za zaštitu tržišnog natjecanja u pogledu naloga koji je donio u žalbenom postupku „podredno” (str. 88. odgovora na žalbu) oslanja na obrazloženje koje je iznio Bundesgerichtshof (Savezni vrhovni sud) u okviru hitnog prethodnog postupka (rješenje od 23. lipnja 2020., KVR 69/19, juris, *Facebook* [ECLI:DE:BGH:2020:230620BKVR69.19.0]). Prema mišljenju Bundesgerichtshofa (Savezni vrhovni sud), iz njega proizlazi da se korisniku stranice *Facebook.com* upotrebom podataka prikupljenih u okviru korištenja drugim uslugama koje koncern pruža i u okviru sučelja „*Facebook Business Tools*” nameće proširenje usluga koje on „možda ne želi”, pri čemu se osporavani uvjeti uporabe ne mogu predvidjeti kad je riječ o učinkovitom tržišnom natjecanju, ali mogu spriječiti tržišno natjecanje te ako se nakon sveobuhvatne ocjene i odvagivanja predmetnih interesa, osobito zbog nepostojanja opravdanja u skladu s Općom uredbom o zaštiti podataka, pokaže da proširenje usluge predstavlja zlouporabu. Naime, to obrazloženje ne dopušta da nalog ostane na snazi većim dijelom već zbog činjenice da Savezni ured za zaštitu tržišnog natjecanja, u svakom slučaju, nije donio potrebna utvrđenja u pogledu uvjeta koji se odnosi na prikladnost ograničavanja obrade podataka. Takva prikladnost isključivanja ozbiljno dolazi u obzir samo kad je riječ o obradi podataka s *Instagrama*, ali se ni u tom pogledu ne može donijeti odluka ako se ne odgovori na sedmo prethodno pitanje i po potrebi na prethodna pitanja 3. do 5.

(a) Budući da Bundesgerichtshof (Savezni vrhovni sud) smatra da Savezni ured za zaštitu tržišnog natjecanja u okviru žalbenog postupka još može dopuniti svoj nalog tim obrazloženjem [orig. str. 25.], iako se time prigovor postojanja zlouporabe temelji na činjenicama koje se razlikuju od povrede Opće uredbe o zaštiti podataka i da privola korisnika koja se zahtijeva u izreci stoga niti nije privola u smislu Opće uredbe o zaštiti podataka, nego drukčija privola koja se, ako je potrebno, daje dodatno uz privolu na temelju Opće uredbe o zaštiti podataka, vijeće ispituje taj nalog i s obzirom na to obrazloženje.

(b) U svakom slučaju, Savezni ured za zaštitu tržišnog natjecanja nije donio potrebna utvrđenja o uvjetu u skladu s kojim obrada podataka o aktivnostima

izvan *Facebooka* može dovesti do narušavanja tržišnog natjecanja. Treba dokazati postojanje potencijalnog protutržišnog učinka i to na mrežnom tržištu, na strani mreže, primjerice povećanjem mrežnih učinaka ili poboljšanjem proizvoda ili na strani oglašavanja, primjerice posjedovanjem detaljnih podataka, odnosno na tržištima oglašavanja ili trećim tržištima (neovisno o tome kako ih konkretno treba razgraničiti), dok se praksa poduzetnika u vladajućem položaju, u nedostatku bilo kakvog protutržišnog učinka na tržištu, ne može smatrati zlouporabom (vidjeti presude Suda od 6. prosinca 2012., C-457/10 P, t. 112., juris, *Astra Zeneca*; od 17. veljače 2011., C-52/09, t. 64., juris, *TeliaSonera*).

Budući da *Facebook Ireland* ne upotrebljava podatke s *WhatsApp* koji pripadaju korisnicima stranice *Facebook.com* u svrhu personalizacije i poboljšanja proizvoda na stranici *Facebook.com*, niti to u Europi prema vlastitim tvrdnjama namjerava činiti, nije razvidno da bi obrada podataka s *WhatsApp* na bilo kakav način mogla narušiti tržišno natjecanje na mrežnom tržištu ili tržištu oglašavanja odnosno na tržištu usluga za razmjenu poruka, niti je Savezni ured za zaštitu tržišnog natjecanja to utvrdio. Savezni ured za zaštitu tržišnog natjecanja također nije utvrdio u kojem se opsegu podaci povezani s uslugom *Oculus* o korisnicima stranice *Facebook.com* upotrebljavaju za potrebe mreže *Facebook.com* i u kojoj mjeri to može predstavljati prepreku za konkurente na mrežnom tržištu ili na relevantnom tržištu oglašavanja na kojem se nudi *Oculus*. Korisnici stranice *Facebook.com* u biti obradu podataka prikupljenih preko sučelja „*Facebook Business Tools*” smatraju neželjenom samo ako se ne koriste dodacima za društvene mreže („*Sviđa mi se*”, „*Podijeli*”), ako ne upotrebljavaju opciju „*Prijava na Facebook*” odnosno „*Account Kit*” i ako nisu dali privolu za prikaz personaliziranih oglasa. Međutim, Savezni ured za zaštitu tržišnog natjecanja također nije utvrdio u kojem opsegu obrada podataka prikupljenih preko sučelja „*Facebook Business Tools*”, koja se ne provodi radi personalizacije uporabe stranice *Facebook.com*, nesmetane uporabe *Facebookovih* proizvoda i **[orig. str. 26.]** prikaza personaliziranih oglasa, može predstavljati prepreku za konkurente na mrežnom tržištu ili na tržištu oglašavanja odnosno na trećim tržištima, tim više što korisnici funkcijom OFA mogu odvojiti te podatke od svojih *Facebook* računa.

(c) Samo se u pogledu obrade podataka s *Instagrama* koji pripadaju korisnicima stranice *Facebook.com* ozbiljno uzima u obzir mogućnost ograničavanja tržišnog natjecanja jer se tim podacima personalizira upotreba stranice *Facebook.com* tako što se korisnicima na *Facebooku* predlažu osobe koje oni prate na *Instagramu* i da u tom pogledu može doći do povećanja mrežnih učinaka i jer se ti mrežni učinci, povezani s korisničkim podacima sa stranice *Facebook.com*, primjerice upotrebljavaju u svrhe oglašavanja i poboljšanja proizvoda na stranici *Facebook.com*. U pogledu pitanja nije li u slučaju učinkovitog tržišnog natjecanja na tržištu društvenih mreža takva obrada podataka kojom se objedinjuju podaci prikupljeni u okviru različitih usluga a da se u tom pogledu ne traži posebna privola od korisnika očekivana, a osobito za sveobuhvatnu ocjenu i odvagivanje predmetnih interesa na temelju čega valja utvrditi predstavlja li postupanje društva *Facebook Ireland* zlouporabu u pogledu iskorištavanja korisnika i u pogledu

ograničavanja tržišnog natjecanja (vidjeti rješenje Bundesgerichtshofa (Savezni vrhovni sud) od 23. lipnja 2020., KVR 69/19, t. 98. i sljedeće, juris, *Facebook* [E-CLI:DE:BGH:2020:230620BKVR69.19.0]), relevantno je sedmo prethodno pitanje o tome može li Savezni ured za zaštitu tržišnog natjecanja, u svakom slučaju, u tu svrhu donijeti utvrđenja u pogledu činjenice da se tom obradom podataka povređuje Opća uredba o zaštiti podataka, i nadalje treće i peto prethodno pitanje o tome povređuje li se tom obradom podataka Opća uredba o zaštiti podataka, te da *Facebook Ireland* primjenjuje sredstva koja se na temelju učinka gospodarskog subjekta razlikuju od sredstava u okviru uobičajenog tržišnog natjecanja u pružanju proizvoda i usluga (vidjeti presude Suda od 6. listopada 2015., C-23/14, t. 29. i sljedeće, *Post Danmark*; od 6. prosinca 2012., C-457/10, t. 74., juris, *Astra Zeneca*).

[*omissis*]

RADNI DOKUMENT